

OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ROZWÓJ ZASOBÓW KULTURY

VIII Osi Priorytetowej
Programu Operacyjnego
Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Biuletyn nr 3

Biuletyn VIII osi priorytetowej *Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury* Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020
Wydanie 3/2019

Departament Funduszy i Spraw Europejskich

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

ul. Krakowskie Przedmieście 15/17

00-071 Warszawa

Tel.: 22 69 25 410

Faks: 22 69 25 440

e-mail: poiis@mkidn.gov.pl

<http://poiis.mkidn.gov.pl/>

Zespół redakcyjny:

Katarzyna Stasiaczek

Magdalena Mazurkiewicz-Suchacka

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

WSTĘP

Szanowni Państwo,
zapraszamy do lektury trzeciego numeru biuletynu poświęconego VIII osi priorytetowej Programu Infrastruktura i Środowisko. W III i IV kwartale 2019 roku aż dwanaście instytucji zakończyło realizację swoich projektów! Uroczyste otwarcia, spotkania oraz konferencje zamknęły długi i trudny etap inwestycyjny, a zainicjowały moment oddania obiektów sfinansowanych ze środków unijnych szerokiej publiczności. Tym razem zachęcamy zatem Państwa nie tylko do lektury, ale także do odwiedzenia nowych obiektów na kulturalnej mapie Polski oraz Europy.

SZKOLENIE DLA BENEFICJENTÓW VIII OSI PRIORYTETOWEJ PROGRAMU INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

W dniu 5 grudnia br. odbyło się kolejne szkolenie dla beneficjentów VIII osi Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Podczas spotkania omówione zostały problemy dotyczące nadużyć finansowych, zmów cenowych, konfliktu interesów, korupcji. Ponadto tematyka szkolenia obejmowała także zasady informacji i promocji w projektach ze szczególnym uwzględnieniem zmian wprowadzonych od 1 stycznia 2018 roku. W drugiej części szkolenia zostały omówione kontrole na miejscu, na zakończenie realizacji projektu oraz kwestie dotyczące trwałości projektu. Szkolenie przeprowadzili eksperci z MKiDN reprezentujący Wydział Kontroli Zamówień Publicznych Departamentu Finansowego oraz Departament Funduszy i Spraw Europejskich.

Prezentacje zostały umieszczone w ramach serwisu <http://poiis.mkidn.gov.pl/>

Fot. MKiDN

ZAKOŃCZONE PROJEKTY

Nowa siedziba Międzynarodowego Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście (MCEAH)

Dnia 3 października 2019 roku w uroczystej prezentacji budynku udział wzięli m.in. przedstawiciele Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Rady MCEAH, dyrekcja i pracownicy Muzeum Auschwitz, a także reprezentanci wykonawców prac projektowych i adaptacyjnych. Międzynarodowe Centrum Edukacji o Auschwitz i Holokauście powstało w 2005 roku i jest integralną częścią Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau. Dzięki otrzymanej ze środków unijnych dotacji w wysokości 18,8 mln zł powstała nowa przestrzeń edukacyjna i ekspozycyjna o charakterze multimedialnym wraz z niezbędnym zapleczem. Główny zakres projektu dotyczył przebudowy nieużytkowanego budynku tzw. Starego Teatru w Oświęcimiu, który powstał przed II wojną światową w ramach ówczesnych koszarów Wojska Polskiego.

W zmodernizowanym obiekcie znajduje się nowoczesna sala audytoryjna mogąca pomieścić 200 osób, multimedialne sale wykładowe, przestrzeń wystawiennicza, biblioteka z czytelnią oraz stanowiska do samodzielnej pracy naukowej. Przeniesienie MCEAH do budynku Starego Teatru umożliwiło poszerzenie realizowanej przez Muzeum działalności w zakresie m.in. projektów edukacyjnych (studia podyplomowe, konferencje, wystawy i seminaria).

Fot. Marek Lach Źródło: www.auschwitz.org

Konferencja podsumowująca projekt *Pociąg do kultury*.

Europejska strefa kulturalno-edukacyjna w Grodzisku Mazowieckim

W dniu 16 listopada br. w Bibliotece Publicznej w Grodzisku Mazowieckim odbyła się konferencja podsumowująca projekt *Pociąg do kultury*. *Europejska strefa kulturalno-edukacyjna w Grodzisku Mazowieckim*. Głównym celem projektu było kompleksowe wyposażenie sześciu obiektów kulturalnych na terenie Gminy Grodzisk Mazowiecki: Willi Radogoszcz, Gminnego Ośrodka Kultury, Galerii na dworcu kolejowym, Biblioteki Publicznej, Dworku w Adamowiznie, Multicentrum oraz poszerzenie oferty edukacyjno-kulturalnej. Projekt uzyskał dofinansowanie w wysokości 2 mln zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Dzięki tym środkom w ramach projektu zakupiono m.in. nowoczesne wyposażenie magazynów, tj.: wieszaki na kolekcję tkanin, specjalistyczne szafy archiwizacyjne na płaskie obiekty wielkoformatowe (prasa, mapy, grafiki, akwarele), pojemniki bezkwasowe, odpowiednie materiały do przechowywania prasy, książek i fotografii. Ponadto w ramach nowego wyposażenia do prowadzenia działalności statutowej zakupiono m.in. stół do sitodruku, narzędzia do drzeworytu oraz linorytu, programy graficzne, systemy ekspozycyjne do wystaw zewnętrznych, a także nowoczesny sprzęt do organizacji multimedialnych wystaw i warsztatów. Beneficjent nabył również mobilną scenę w ramach inicjatywy Centrum kultury na kółkach oraz stworzył w filii Biblioteki Publicznej stanowisko dla osób niewidomych i niedowidzących wyposażone w sprzęt ułatwiający zdobywanie i odtwarzanie informacji. Zrealizowane zakupy pozwolą na poszerzenie oferty edukacyjno-kulturalnej ww. instytucji kultury, jak np.: umożliwią dokumentowanie historii mówionych, które będą zamieszczane na internetowym portalu edukacyjnym, organizację warsztatów plastycznych, spektakli teatralnych oraz serii zajęć pt. MultiSztuka, MultiMuzyka, MultiRobotyka, Multinauka.

Fot. Paweł Ulatowski/MKiDN

Fot. Paweł Ulatowski/MKiDN

Zakończenie rewitalizacji zespołu klasztornego pw. św. Józefa w Gdańsku

Dnia 1 grudnia 2019 roku zakończono realizację unijnego projektu *Zachowanie i udostępnienie zabytku o wyjątkowej wartości artystycznej – zespołu klasztornego pw. św. Józefa w Gdańsku – poprzez prace konserwatorskie i renowację*. Projekt ten uzyskał dofinansowanie z Unii Europejskiej w wysokości ok. 16,2 mln zł i koncentrował się głównie na kompleksowych pracach konserwatorskich i renowacyjnych dotyczących zabytkowego zespołu klasztornego pw. św. Józefa w Gdańsku. Dzięki realizacji projektu powstało także Oblackie Centrum Edukacji i Kultury. W nowych wnętrzach swoje miejsce znalazła multifunkcyjna przestrzeń służąca do organizacji wydarzeń kulturalnych, sala wielofunkcyjna i warsztatowa. Dzięki kompleksowemu remontowi powstała całkowicie nowa przestrzeń, w ramach której Beneficjent zaplanował nową ofertę kulturalną, w tym m.in.: cykliczne koncerty muzyczne, warsztaty dla młodzieży i dorosłych (taneczne, muzyczne, teatralne), otwarty przegląd form teatralnych, debaty i spotkania autorskie twórców literatury.

Fot. Paweł Ulatowski/MKiDN

Fot. Paweł Ulatowski/MKiDN

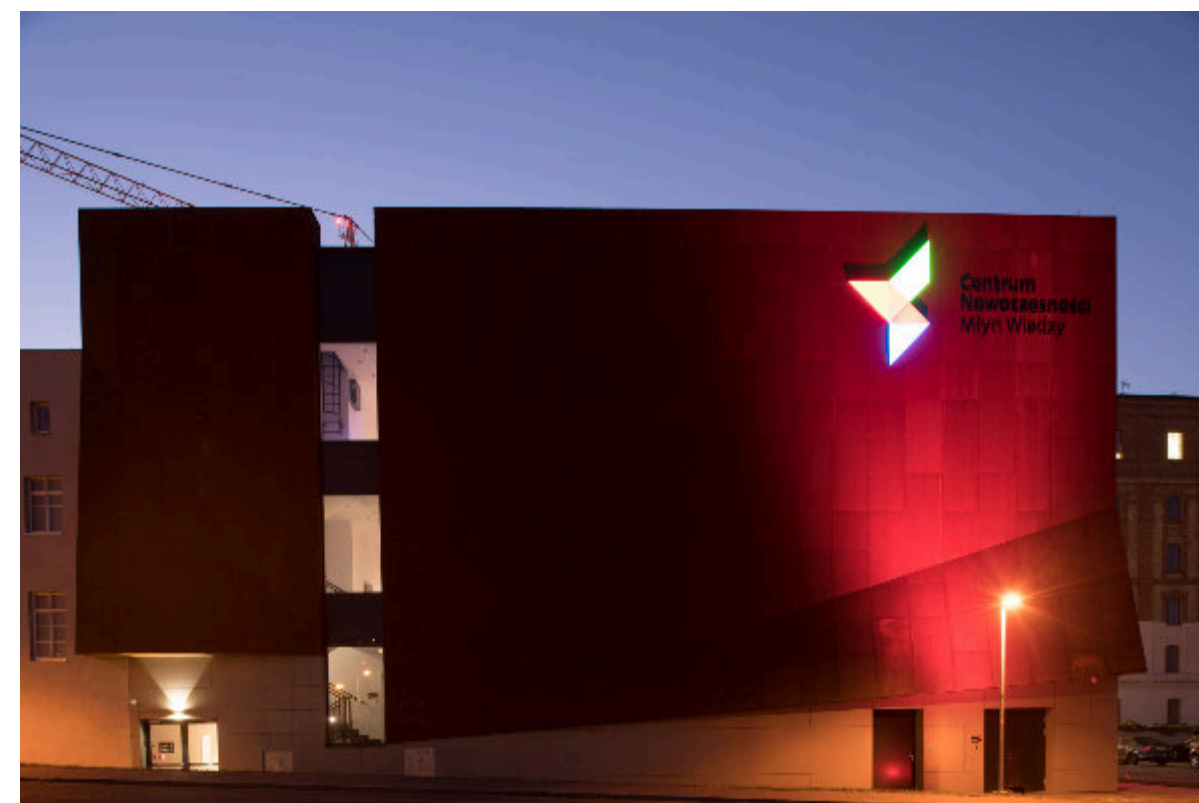
Fot. Paweł Ulatowski/MKiDN

Otwarcie Centrum Innowacji Edukacji (tzw. Minikoperniki)

Dnia 6 grudnia 2019 r. swoją działalność rozpoczęło Centrum Innowacyjnej Edukacji w Toruniu. W ramach Centrum zwiedzający mogą obejrzeć m.in. wystawę stałą składającą się z 31 interaktywnych stanowisk oraz skorzystać z czytelni czasopism popularnonaukowych. Nowa ekspozycja została podzielona na trzy ścieżki tematyczne: społeczno-kulturową, emocji i dojrzewania. Powstała dzięki realizacji projektu unijnego pt. *Centra Innowacyjnej Edukacji* (tzw. *Minikoperniki*), podprojekt „Adaptacja budynków zlokalizowanych przy ul. W. Łokietka w Toruniu na potrzeby Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy, instytucji kultury prowadzącej innowacyjną edukację w regionie kujawsko-pomorskim”. Beneficjent uzyskał dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 12,4 mln złotych. Dzięki tym środkom całkowicie przebudowano i wyremontowano niezabytkową infrastrukturę oraz zakupiono trwałe wyposażenie do prowadzenia innowacyjnej działalności. Zabezpieczono także obiekt Centrum przed kradzieżą i zniszczeniem. Dzięki realizacji projektu zostanie wdrożona nowa oferta kulturalna. Zwiedzający Centrum będą mogli wziąć udział w warsztatach kulturalno-edukacyjnych, spotkaniach, dyskusjach, pokazach oraz innych wydarzeniach kulturalnych.

Fot. Paweł Ulatowski/MKiDN

Fot. Paweł Ulatowski/MKiDN

Fot. Paweł Ulatowski/MKiDN

Konferencja prasowa w Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie

W dniu 10 grudnia 2019 r. na konferencji w Starej Oranżerii podsumowano realizację projektu *Źródła przemian. Ochrona i udostępnienie historycznego dziedzictwa Łazienek Królewskich. Konserwacja i remont Białego Domku oraz Wodozbioru wraz z zabytkowym ogrodem w Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie*, który otrzymał dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 10,6 mln zł. Zrealizowany projekt jest kolejnym etapem programu rewitalizacji Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie. Kompletnym pracom konserwatorsko-remontowym poddane zostały dwa obiekty – Biały Domek i Wodozbiór. Zrewitalizowano także historyczny ogród otaczający obiekty oraz relikty Neogotyckiej Oranżerii. Zakres prac konserwatorskich w Białym Domku dotyczył m.in. elewacji budynku, wnętrza, polichromii, podłóg oraz drewnianych dekoracji. Już wiosną 2020 r. w ramach nowej ekspozycji w Białym Domku szerokiej publiczności udostępniona zostanie m.in. kolekcja królewskich grafik z cyklu „Metamorfozy” oraz oryginalne umeblowanie z czasów Stanisława Augusta. Z kolei w budynku Wodozbioru w wyniku przeprowadzonych prac powstała całkowicie nowa przestrzeń wystawiennicza. Ponadto warto zauważyć, że celem projektu było dostosowanie obiektów, ale także oferty kulturalno-edukacyjnej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dzięki jego realizacji Biały Domek wyposażony został m.in. w audiodeskrypcje, audioprzewodniki, a także tyflografiki obrazów, rzeźb, mebli, tapet, waz, zegarów. Dla osób niesłyszących przygotowane zostały pętle indukcyjne oraz filmy tłumaczone na Polski Język Migowy.

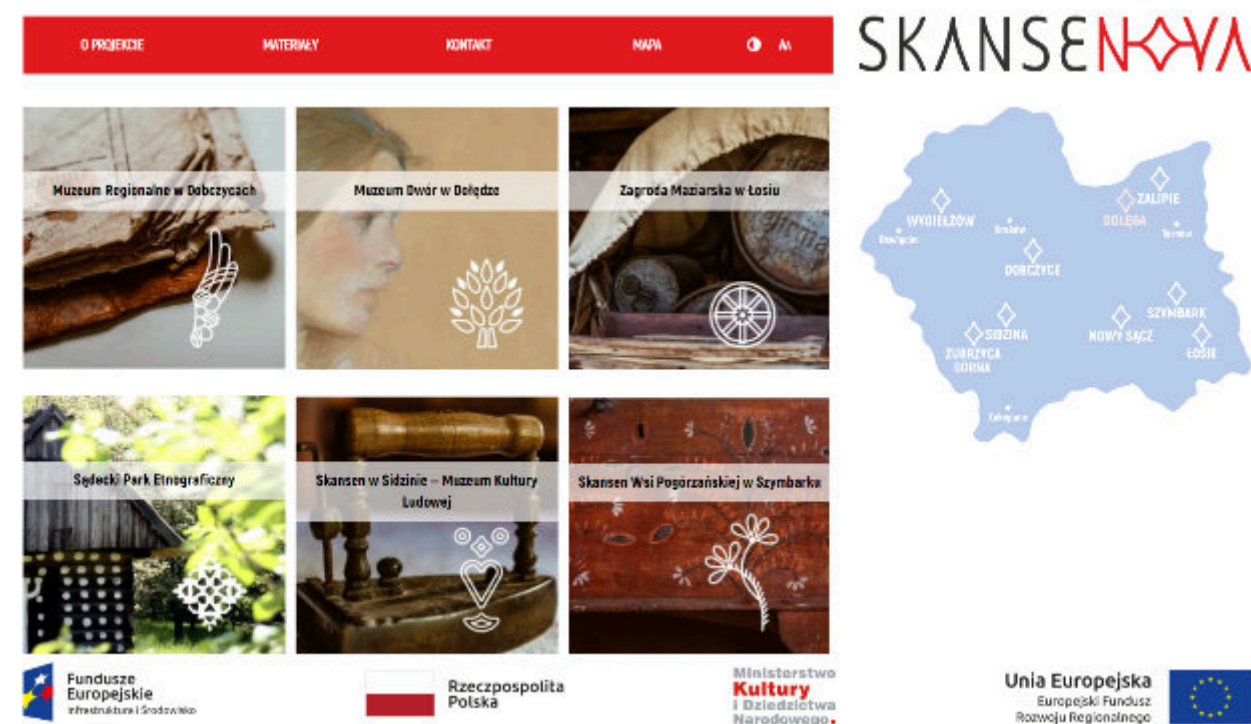

Fot. Paweł Czarnecki

Źródło: <https://www.lazienki-krolewskie.pl/pl/aktualnosci/lazienki-w-nowym-blasku-projekt-zrodla-przemian-zakonczone>

Konferencja naukowo-praktyczna w Nowym Sączu

W dniach 12–13 grudnia br. Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu jako Beneficjent środków unijnych zorganizował konferencje naukową podsumowującą realizację projektu *Skansenova – systemowa opieka nad dziedzictwem w małopolskich muzeach na wolnym powietrzu*. Beneficjent otrzymał z Unii Europejskiej na realizację zadania dofinansowanie w wysokości 9 mln zł, a projekt został przeprowadzony dzięki współpracy ośmiu instytucji kultury z regionu Małopolski (Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu, Muzeum Okręgowe w Tarnowie, Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach, Muzeum Nadwiślańskie Parku Etnograficznego w Wygiełzowie i Zamku Lipowiec, Muzeum – Orawski Park Etnograficzny w Zubrzycy Górnej, Skansen w Sidzinie – Muzeum Kultury Ludowej, Gmina Dobczyce, Małopolski Instytut Kultury w Krakowie). W ramach projektu zmodernizowano 87 zabytków nieruchomych (m.in. dwory, kapliczki, budynki gospodarcze i gminne), 81 obiektów zabezpieczono przed kradzieżą i zniszczeniem, a 290 obiektów dziedzictwa niematerialnego poddano konserwacji (m.in. dawne narzędzia, naczynia, meble, przedmioty sztuki sakralnej). Wszystkie obiekty dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Z nową ofertą (w tym także edukacyjno-kulturalną) zainteresowani mogą zapoznać się m.in. poprzez stronę internetową projektu oraz aplikację mobilną ułatwiającą zwiedzanie.

Źródło: <https://skansenova.pl>

Otwarcie Etnocentrum Ziemi Krośnieńskiej

Projekt unijny *Modernizacja zabytkowego dworca PKP na potrzeby funkcjonowania ETNOCENTRUM Ziemi Krośnieńskiej* został zakończony. W dniach 13–15 grudnia br. wszyscy zainteresowani mogli wziąć udział w licznych, bezpłatnych warsztatach, spotkaniach, pokazach prowadzonych przez specjalistów i pasjonatów w takich dziedzinach, jak m.in.: tkactwo artystyczne, kuchnia regionalna, wycinanki, śpiew i taniec. Projekt ten, zrealizowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (13,5 mln zł dofinansowania), polegał na kompleksowej modernizacji zniszczonego budynku dworca kolejowego. W ramach unijnej inwestycji zrealizowano liczne prace konserwatorskie, restauratorskie i budowlane. Dzięki temu powstała nowa instytucja kultury obejmująca niemal 980 m² nowej powierzchni. Ponadto w ramach projektu zakupiono sprzęt i wyposażenie (tradycyjne rekwizyty oraz nowoczesne urządzenia multimedialne), takie jak m.in.: atrapa wozu, ruchome zabawki, rzeźby, obrazy, tradycyjny piec chlebowy, drewniane meble i skrzynie, zabytkowy warsztat tkacki, instrumenty muzyczne, systemy ekspozycyjne oraz ekrany i projektory multimedialne, plansze interaktywne, sprzęt nagłośnieniowy wewnętrzny i zewnętrzny, kamery, wyświetlacze graficzno-tekstowe LED, monitory dotykowe. Z kolei przed budynkiem Etnocentrum stanęła replika chaty, przy której w okresie letnim powstanie ogródek zielony oraz rozstawiona zostanie drewniana scena do potańcówek.

Fot. Paweł Ulatowski/MKiDN

Fot. Paweł Ulatowski/MKiDN

Fot. Paweł Ulatowski/MKiDN

Konferencja prasowa dotycząca projektu *Restauracja i zabezpieczenie symbolu polskiego dziedzictwa kulturowego – Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie*

W dniu 17 grudnia br. odbyła się konferencja prasowa podsumowująca realizację (czwartego już!) unijnego projektu *Restauracja i zabezpieczenie symbolu polskiego dziedzictwa kulturowego – Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie*, który otrzymał unijne dofinansowanie w wysokości prawie 11 mln zł. Beneficjent zrealizował liczne prace konserwatorskie oraz zabezpieczające m.in. w północnej części pałacu, w oranżerii oraz w Lapidarium. Konserwacji poddano także cztery XVIII-wieczne rzeźby parkowe – figury Herkulesów. Najważniejszym elementem projektu okazało się odtworzenie historycznego układu architektonicznego przestrzeni galerii ogrodowych na pierwszym piętrze pałacu, które w latach powojennych zostały zniszczone poprzez niehistoryczne działania remontowe. Ponadto w ramach projektu dekoracje ściennie z Antykamery Królowej oraz Gabinetu al Fresco (praktycznie niedostępnych dla zwiedzających pomieszczeń) oraz dwanaście rzeźb z kolekcji wilanowskiej poddanych zostało digitalizacji 3D. To działanie pozwoliło na uzupełnienie muzealnej bazy cyfrowej, służącej m.in. przechowywaniu w formie elektronicznej dokumentacji zabytkowych zasobów muzealnych w celu ich udostępnienia zainteresowanym w internecie.

Fot. Mariusz Lis

Konferencja prasowa Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko-POIiŚ w Sali Białej Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, fot. Zbigniew Reszka, Archiwum Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie

Konferencja prasowa w Muzeum – Zamku w Łańcucie

Dnia 17 grudnia br. w Muzeum-Zamku w Łańcucie odbyła się konferencja prasowa podsumowująca realizację projektu *Ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego dawnej Ordynacji Łańcuckiej poprzez prace remontowo-konserwatorskie oraz wykreowanie nowych przestrzeni ekspozycyjnych w budynku Zamku oraz zabytkowym Parku Muzeum – Zamku w Łańcucie*. Beneficjent zaprezentował Łaźnie Rzymskie, które znajdują się w piwnicach Zamku. Łaźnie zaprojektowano w latach dwudziestych XX wieku. Zwiedzający będą mogli obejrzeć poddane gruntownej konserwacji oryginalne elementy wystroju pomieszczeń, takie jak: schody z boazerią, polichromie, płytki na podłodze w korytarzu do windy czy płytki w kąpielisku. Ponadto w ramach oryginalnego wyposażenia udało się udostępnić zwiedzającym takie obiekty, jak: lampa ampla, komplet wypoczynkowy (kanapa z sofą), zegar, waga, biała skrzynka, metalowy okrągły kosz oraz taboret. W kąpielisku natomiast historyczne są wanny, elementy metalowe oraz stół z marmurowym blatem. Dzięki unijnemu wsparciu w wysokości ponad 29 mln zł już w lutym 2020 r. turyści będą mogli obejrzeć to niedostępne do tej pory dla zwiedzających miejsce.

Fot. Paweł Ulatowski/MKiDN

Fot. Paweł Ulatowski/MKiDN

Fot. Paweł Ulatowski/MKiDN

Konferencja naukowa w Bazylice Katedralnej w Sandomierzu

Dnia 18 grudnia br. Beneficjent projektu *Konserwacja wnętrza korpusu nawowego perły wczesnogotyckiej architektury sakralnej – Bazyliki Katedralnej w Sandomierzu* zorganizował konferencję: prasową oraz naukową podsumowującą zakończenie prac konserwatorskich w Bazylice. Wśród uczestników sesji naukowej byli obecni m.in. przedstawiciele władz kościelnych, miejskich oraz Rady ds. Kultury i Ochrony Dziedzictwa Konferencji Episkopatu Polski. Projekt otrzymał dofinansowanie z Unii Europejskiej w wysokości ponad 6,5 mln złotych. Kwota ta umożliwiła przeprowadzenie kompleksowej konserwacji m.in. zabytkowych sklepień oraz kamiennych łuków międzyfilarowych wraz z gzymsami. Łączna powierzchnia konserwowanych elementów wyniosła ponad 282 tys. dm³. Efektem wdrożonych prac będzie rozszerzenie dotychczasowej oferty kulturalno-edukacyjnej i turystycznej o m.in.: żywe lekcje historii realizowane we współpracy z sandomierskimi szkołami i uczelniami, nocne zwiedzanie Bazyliki, możliwość zwiedzania katedralnych podziemi.

Bazylika Katedralna w Sandomierzu
zakończenie prac konserwatorskich 2018/2019

Źródło: <http://www.sandomierz.pl/wydarzenia/konferencja-poswiecona-sandomierskiej-bazylice-katedralnej>

Zakończenie projektu w Zespole Kościelno-Klasztornym oo. Pijarów w Krakowie

Projekt *Perła polskiego baroku – rewaloryzacja nowo odkrytych, unikatowych polichromii w krypcie kościoła Pijarów w Krakowie oraz odtworzenie historycznych galerii w Kolegium Pijarskim w celu udostępnienia zabytkowych wnętrz i poszerzenia działalności kulturalnej*, dofinansowany ze środków europejskich w wysokości ponad 13,5 mln zł, polegał na przeprowadzeniu prac konserwacyjnych i rewitalizacyjnych w zabytkowych obiektach oo. Pijarów w Krakowie. Przede wszystkim wykonano generalny remont wnętrza krypty i wszystkich podziemnych pomieszczeń Kolegium. Szczególnie istotne było przeprowadzenie prac konserwatorskich w zakresie odnalezionych cennych polichromii z I poł. XVIII wieku. Eksperti szacują, że jest to jedno z ważniejszych odkryć dokonanych w ostatnich latach w Krakowie, a odsłonięcie i konserwacja polichromii dopełniła dzieła restauracji kościoła górnego z jego niezwykle iluzjonistycznymi polichromiami autorstwa Franza Ecksteina i Andrzeja Radwańskiego. Otrzymane wsparcie finansowe umożliwiło również dostosowanie obiektu do potrzeb osób z trudnościami w poruszaniu się. W tym celu zaplanowano budowę nowego ciągu komunikacyjnego wraz z dźwigiem windowym, który umożliwi dostęp do obiektu z poziomu ulicy.

Fot. Paweł Ulatowski/MKiDN

Uroczyste otwarcie Muzeum Czartoryskich w Krakowie

W dniu 19 grudnia br. w Krakowie miało miejsce długo wyczekiwane otwarcie zmodernizowanego Muzeum Książąt Czartoryskich. Inwestycja pn. *Przeszłość przyszłości – remont i wyposażenie Muzeum Książąt Czartoryskich, Muzeum Narodowe w Krakowie w celu udostępnienia unikatowej kolekcji* została zrealizowana dzięki unijnemu dofinansowaniu. Kwota prawie 43 mln zł z VIII osi priorytetowej Programu Infrastruktura i Środowisko umożliwiła przeprowadzenie niezbędnych robót wykończeniowych, konserwatorskich i aranżacyjno-ekspozycyjnych w obiekcie przy ul. Pijarskiej 15. Zakończone niedawno prace pozwoliły na udostępnienie w 26 salach ekspozycyjnych cennej kolekcji dzieł zebranych przez księżną Izabelę Czartoryską i jej potomków. Bezcenny zbiór liczy łącznie 86 tys. obiektów, w tym między innymi takie dzieła sztuki, jak Dama z gronostajem Leonarda da Vinci, Krajobraz z miłosiernym Samarytaninem Rembrandta van Rijna oraz 250 tys. woluminów. Dzięki realizacji projektu Muzeum zaplanowało także stworzenie i wdrożenie nowego programu kulturalno-edukacyjnego z przygotowaną ścieżką sensoryczną i ścieżkami zwiedzania, które będą dostępne również dla osób z niepełnosprawnościami wzroku i słuchu.

Fot. Danuta Matloch

Fot. Danuta Matloch

Fot. Danuta Matloch

